



Na podlagi prvega odstavka 28. člena in četrtega odstavka 29. člena Zakona o računskem sodišču (ZRacS-1, Uradni list RS, št. 11/01) izdajam

REVIZIJSKO POROČILO

O VERODOSTOJNOSTI ODZIVNEGA POROČILA

DOMA STAREJŠIH OBČANOV KOČEVJE

Številka: 1214-1/2002-39

Ljubljana, 31. julija 2003

I. UVOD

V revizijskem poročilu o reviziji računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Doma starejših občanov Kočevje, Roška cesta 22, Kočevje (v nadaljevanju: Dom) v letu 2001 je bila podana zahteva za predložitev odzivnega poročila. Računsko sodišče je na podlagi ZRacS-1 uvedlo revizijo verodostojnosti odzivnega poročila Doma.¹ Revizija je bila izvedena na podlagi sklepa o izvedbi revizije², izdanega dne 2. 6. 2003.

1. Predstavitev Doma

Vlada Republike Slovenije je dne 6. 5. 1993 s sklepom³ preoblikovala Dom v javni socialno varstveni zavod za opravljanje dejavnosti socialnega varstva. Njegov ustanovitelj je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti pa izvršuje vlada.

Odgovorna oseba Doma med izvajanjem revizije in v času, na katerega se revizija nanaša, je bil Jože Novak, direktor Doma.

2. Utemeljitev revizije

Računsko sodišče je dne 6. 2. 2003 izdalo revizijsko poročilo o reviziji računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Doma v letu 2001⁴. V poročilu so bile razkrite pomembne nepravilnosti, zato je računsko sodišče zahtevalo, da Dom o njihovi odpravi poroča v odzivnem poročilu. Dom je pravočasno (dne 5. 5. 2003) predložil odzivno poročilo⁵, ki ga je s podpisom in pečatom potrdil direktor Doma. V odzivnem poročilu so izkazani popravljalni ukrepi za odpravo razkritih napak in nepravilnosti. Pri pregledu in preizkusu verodostojnosti odzivnega poročila pa je bilo ugotovljeno, da navedeni ukrepi za odpravo nepravilnosti v zvezi z nakazovanjem sredstev pokojnin oskrbovancem niso v celoti in ustrezno dokumentirani ter da nekateri dokumenti vzbujajo dvom o resničnosti navedb o izvedenih popravljalnih ukrepih. Zato je predsednik računskega sodišča dne 16. 5. 2003 sprejel odločitev, da se verodostojnost odzivnega poročila preizkusi z revizijo⁶.

Zakonsko podlago za izvedbo revizije predstavljata četrti odstavek 29. člena ZRacS-1 in 36. člen Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije. Glede na določbo petega odstavka 36. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, da se revizijo odzivnega poročila izvede po enakem postopku kot druge revizije, je bila revizija izvedena v skladu s splošnimi pravili revidiranja, ki so določena v 24. členu ZRacS-1, ter Napotilom za izvajanje revizij⁷.

Cilj revizije je bil pridobitev ustreznih in zadostnih dokazov za izrek mnenja o verodostojnosti odzivnega poročila.

¹ Preizkus verodostojnosti odzivnega poročila je preizkus resničnosti navedb o popravljalnih ukrepih uporabnika javnih sredstev, ki je predložil odzivno poročilo (prvi odstavek 36. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije).

² Št. 1214-1/2002-28.

³ Št. 022-3/93-9/44-8.

⁴ Št. 1214-1/2002-20.

⁵ Dopis št. 435/03 z dne 30. 4. 2003.

⁶ Št. 1214-1/2002-23.

⁷ Uradni list RS, št. 41/01, v nadaljevanju Napotilo.

Za presojo verodostojnosti odzivnega poročila je bilo potrebno ugotoviti, ali je navedba iz odzivnega poročila o uvedenih popravljalnih ukrepih na področju nakazovanja pokojnin oskrbovancem, resnična, zato smo v reviziji preverjali način nakazovanja prejetih pokojnin in razpolaganje z njimi, v obdobju od 6. 2. do 30. 4. 2003.

II. PREDSTAVITEV STANJA

1. Navedba nepravilnosti v revizijskem poročilu

Kot nepravilnost je bila v revizijskem poročilu obravnavana ugotovitev, da je Dom zbiral in hranil sredstva pokojnin oskrbovancev na svojem računu, kljub temu da za to ni imel pooblastila oskrbovancev in da ni bil registriran za opravljanje dejavnosti denarnega posredništva. Poleg tega Dom ni imel na voljo natančnih podatkov o lastništvu teh sredstev.

2. Popravljalni ukrep, naveden v odzivnem poročilu

Dom je v 1. točki tretjega odstavka odzivnega poročila navedel, da za posamezne oskrbovance od prejete pokojnine obračuna oskrbnino, žepnino in druge stroške ter morebitno razliko izroči posamezniku oziroma to razliko nakaže ali položi na njegovo hranilno knjižico ali tekoči račun oziroma jo izroči svojcem na podlagi pooblastil oskrbovancev za prejem pokojnin na bančni račun Doma.

3. Preveritev resničnosti navedbe iz odzivnega poročila

Navedba iz odzivnega poročila dejansko vsebuje dve trditvi, ki smo ju, s stališča dokazovanja njune resničnosti, obravnavali ločeno. Tako smo posebej preizkusili resničnost naslednjih dveh trditev:

1. Pokojnine se oskrbovancem nakazujejo na bančni račun Doma na podlagi njihovega pooblastila za prejem pokojnin na navedeni račun.
2. Dom za take oskrbovance obračuna oskrbnino, žepnino in druge stroške, morebitno razliko pa izroči posamezniku oziroma jo nakaže ali položi na njegovo hranilno knjižico ali tekoči račun oziroma jo izroči svojcem.

3.1 Preveritev obstoja pooblastil za nakazovanje pokojnin na bančni račun Doma

Ugotovili smo, da so bile 30. 4. 2003⁸ na bančni račun Doma položene⁹ pokojnine za april v skupni vrednosti 5.794.529 tolarjev za pokojnine 72 oskrbovancev.

Dom je računskemu sodišču predložil pooblastila z dovoljenjem za nakazovanje pokojnine na račun Doma ter za zadrževanje morebitne razlike na tem računu do obračuna oskrbnine za naslednji mesec za 4 oskrbovance s seznama. Vendar pa so bila ta pooblastila podpisana šele 12. 5. 2003. Pooblastila, podpisana po datumu na odzivnem poročilu, v času, ko je bilo odzivno poročilo podpisano in poslano, niso obstajala, zato ne morejo predstavljati ustreznega dokaza za resničnost navedbe iz odzivnega poročila. Drugih pooblastil revidiranec ni predložil.

Direktor Doma je pojasnil, da je sporno navedbo vključil v odzivno poročilo v prepričanju, da so bile zadeve na ta način urejene pri postopku sprejema v Dom. V pojasnilu ugotavlja, da je bil očitno v zmoti. Navaja še, da je Dom že pričel uporabljati nov pravilnik, ki je še v postopku sprejemanja na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve in ki naj bi v vsej državi poenotil postopke in dokumente za sprejem oskrbovancev v domove. Direktor je prepričan, da bodo na novo uvedeni postopki preprečili, da bi v prihodnje še ostajal denar oskrbovancev na bančnem računu Doma.

3.2 Preveritev izplačevanja presežkov pokojnin nad obračunanimi stroški oskrbovancem

Dne 31. 3. 2003 so bile na bančni račun Doma položene pokojnine za marec za 73 oskrbovancev, ki so znašale skupno 5.739.688 tolarjev. Oskrbovancem, katerih pokojnine so bile nakazane na račun Doma, je bila za marec 2003 obračunana oskrbnina v skupnem znesku 5.315.716 tolarjev. Razlika med skupnima zneskoma pokojnin in oskrbnin za marec 2003, ki bi morala biti izplačana oskrbovancem, je tako znašala 423.972 tolarjev. Dejanski znesek presežkov pokojnin nad oskrbninami, ki ga je Dom izplačal oskrbovancem kot žepnine¹⁰, pa je znašal 416.868 tolarjev – kar je za 7.104 tolarje manj od ugotovljene razlike.

Pri pregledu obračunov po posameznih oskrbovancih je bilo ugotovljeno, da je Dom na svojem računu zadržal del pokojnine za dva oskrbovanca. Prvemu je, po obračunu oskrbnine, od pokojnine ostalo še 13.255 tolarjev – od tega mu je Dom obračunal in izplačal žepnino v vrednosti 9.350 tolarjev, znesek 3.905 tolarjev pa je prenesel na obveznosti iz pokojnin.

⁸ Skrajni še sprejemljivi datum pooblastitve za nakazovanje pokojnine na bančni račun Doma je 30. 4. 2003 – datum, naveden na odzivnem poročilu. Na isti datum je Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije nakazal upokojencem pokojnine za april 2003, zato smo z revizijo preverili obstoj pooblastil za nakazovanje pokojnine na račun Doma za tiste oskrbovance, ki so pokojnino na ta račun prejeli dne 30. 4. 2003.

⁹ V razgovoru z zaposlenimi je bilo ugotovljeno, da Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije dejansko nakaže vse pokojnine posameznim oskrbovancem Doma po običajni poti, to je po pošti. Vendar pa jih pošta ne izroči naslovnikom, temveč se na pošti oglasi predstavnik Doma, ki pregleda pokojninske odrezke, sešteje pokojnine ter skupni tako ugotovljeni znesek pokojnin s položnico nakaže na bančni račun Doma.

¹⁰ Oskrbovanci, ki so delno ali v celoti oproščeni plačila oskrbnine na podlagi odločbe centra za socialno delo, so v skladu z Uredbo o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 38/2002) upravičeni od svojih prejemkov zadržati znesek, ki je določen kot meja socialne varnosti – Dom oskrbovancem, ki jim je pokojnina nakazana na račun Doma, ta sredstva obračuna in izplača kot žepnine. Kot žepnine pa naj bi jim obračunal in izplačal tudi morebitni presežek pokojnine nad zaračunanimi stroški in 'predpisano žepnino'.

Podobno je Dom tudi drugemu oskrbovancu od ostanka pokojnine (12.159 tolarjev) kot žepnino obračunal le del razlike v vrednosti 8.960 tolarjev, za 3.199 tolarjev pa je povečal svoje obveznosti do oskrbovanca iz pokojnin.

Pri preveritvi dejanskega izplačila žepnin je bilo ugotovljeno, da je Dom izplačilo žepnin za marec 2003 knjižil na podlagi zbirnega blagajniškega izdatka (št. 000094/03 z dne 3. 4. 2003). Iz blagajniškega izdatka, obračuna in analitične evidence izhaja, da je Dom za 51 oskrbovancev, ki jim je bila pokojnina nakazana na bančni račun Doma, evidentiral izplačilo žepnin v skupnem znesku 460.594 tolarjev. Prejem žepnine je s podpisom potrdilo 25 oskrbovancev. To pomeni, da so dejansko izplačane žepnine znašale 233.470 tolarjev, kar predstavlja le 50,7 odstotka evidentiranega zneska. Vodja računovodstva je pojasnila, da neizplačano razliko (ki je za marec 2003 znašala 227.124 tolarjev) za oskrbovance, ki prejema žepnine niso sposobni potrditi, denarja zanje pa tudi ne prevzamejo svojci, shrani socialni delavec (v zaklenjeni blagajni v svoji pisarni).

III. UGOTOVITVE

Dom računskemu sodišču ni predložil ustreznega pooblastila za nakazovanje pokojnin na bančni račun Doma niti za enega od 72 oskrbovancev, ki so jim bile na ta račun nakazane pokojnine za april 2003.

Dom dvema oskrbovancema, ki jima je bila pokojnina nakazana na bančni račun Doma, ni obračunal celotne razlike med njuno pokojnino in obračunano oskrbnino za marec 2003 kot žepnino. Obveznosti Doma do oskrbovancev iz pokojnin so se zato v tem mesecu povečale. Poleg tega pa Dom 26 oskrbovancem ni izplačal žepnine, ki jim je bila obračunana, denar zanje pa izplačan iz blagajne Doma.

Na podlagi navedenih ugotovitev ocenjujemo, da navedba iz 1. točke tretjega odstavka odzivnega poročila, ki ga je računskemu sodišču predložil Dom in ki se glasi: *"na podlagi pooblastil posameznih oskrbovancev za prejem pokojnin na domski transakcijski račun, Dom starejših občanov Kočevje za take posameznike obračuna oskrbnino, žepnino in druge stroške ter morebitno razliko izroči posamezniku oz. to razliko nakaže ali položi na njegovo hranilno knjižico ali tekoči račun oz. izroči svojcem,"* ni resnična.

IV. MNENJE

Revidirali smo verodostojnost odzivnega poročila, ki nam ga je na našo zahtevo, podano v revizijskem poročilu o reviziji računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Doma starejših občanov Kočevje v letu 2001, pravočasno predložil Dom starejših občanov Kočevje. Predloženo odzivno poročilo, ki je po določbah ZRacS-1 uradna listina, je s svojim podpisom in pečatom potrdil direktor Jože Novak, odgovorna oseba Doma starejših občanov Kočevje.

Verodostojnost odzivnega poročila smo v skladu s četrtrim odstavkom 29. člena ZRacS-1 preizkusili z revizijo. Glede na določbo petega odstavka 36. člena Poslovnika računskega sodišča Republike Slovenije, da se revizijo odzivnega poročila izvede po enakem postopku kot druge revizije, smo odzivno poročilo Doma starejših občanov Kočevje revidirali po mednarodnih revizijskih standardih, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij. Revizijski postopki so obsegali pridobivanje, pregledovanje in presojo podatkov, potrebnih za preizkus

resničnosti navedb v odzivnem poročilu, ter dokumentiranje revizijskih ugotovitev. Menimo, da smo pridobili ustrezne in zadostne dokaze za izrek mnenja o verodostojnosti odzivnega poročila, ki ga je predložil Dom starejših občanov Kočevje.

Iz revizijskih ugotovitev, ki so podane v točki III tega poročila, izhaja, da citirana navedba iz odzivnega poročila v 1. točki tretjega odstavka odzivnega poročila Doma starejših občanov Kočevje *ni resnična*. Po našem mnenju zato odzivno poročilo, ki ga je predložil Dom starejših občanov Kočevje, *ni v celoti verodostojna uradna listina*.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Vojko A. Antončič,
generalni državni revizor

Poslano priporočeno:

1. Dom starejših občanov Kočevje;
2. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve;
3. Državni zbor Republike Slovenije;
4. arhiv, tu.